

Kommunens ansvar for lønns- og arbeidsvilkår i kommunens heleide selskaper

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

27.04.2022

Saknr

17/22

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/130 - 19

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har bedt sekretariatet legge fram en sak om kommunens ansvar for lønns- og arbeidsvilkår i kommunalt heleide selskaper, se sak 5/22, møte 09.02.22.

Kommunens plikter

Det er vanlig å skille mellom pliktene som følger av at en kommune er en kommune, og pliktene som følger at den er en aktør.

- Kommunepliktene kan for eksempel være å tilby sosialhjelp, forsvarlig helsehjelp eller å ha et bibliotektilbud.
- Aktørpliktene er plikter som kommunen har i kraft av å være en aktør. Kommunen er for eksempel arbeidsgiver, og må forholde seg til arbeidsmiljøloven på linje med andre aktører på arbeidsmarkedet. Kommunene skal ikke forurense, og må overholde forurensningsloven på linje med aktører i næringslivet.

Lønns- og arbeidsvilkår

Lønns- og arbeidsvilkår er en aktørplikt. Kommunen møter hverken strengere eller mildere krav enn andre aktører i arbeidslivet. Den viktigste loven i arbeidslivet er arbeidsmiljøloven, som stiller en rekke krav til partene i arbeidslivet. Loven er omfattende og selv en gjengivelse av hovedpunktene vil være for omfattende her. Det kan likevel være nyttig å kjenne til formålet med loven, som forteller hva loven omhandler. Lovens formål er:

- a. å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og med en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utvikling i samfunnet,
- b. å sikre trygge ansettelsesforhold og likebehandling i arbeidslivet,
- c. å legge til rette for et godt yringsklima i virksomheten,
- d. å legge til rette for tilpasninger i arbeidsforholdet knyttet til den enkelte arbeidstakers forutsetninger og livssituasjon,
- e. å gi grunnlag for at arbeidsgiver og arbeidstakerne i virksomhetene selv kan ivareta og utvikle sitt arbeidsmiljø i samarbeid med arbeidslivets parter og med nødvendig veiledning og kontroll fra offentlig myndighet,
- f. å bidra til et inkluderende arbeidsliv.

Når det kommer til lønnsvilkår, så er det ingen generell minstelønn i Norge. Det er likevel innført minstelønn i enkelte bransjer for å hindre at utenlandsk arbeidskraft får dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som er vanlig i Norge. Disse bransjene har minstelønn:

- Bygg
- Renhold
- Overnatting, servering og catering
- Skips- og verftsindustrien
- Jordbruk og gartnerier
- Fiskeindustribedrifter

- Elektro
- Godstransport på vei
- Persontransport med turbil

Arbeidstilsynet.no gir informasjon om hvilke satser som gjelder i de nevnte bransjene.

Selbu kommunes heleide selskaper

Ifølge aksjonærregisteret.no eier Selbu kommune to heleide aksjeselskaper: Selbu-trykk AS og Selbu energiverk AS. I tillegg eier kommunen det kommunale foretaket Selbu Næringssselskap KF.

Selbu-trykk er spesielt i denne sammenhengen, fordi selskapet tilbyr varig tilrettelagt arbeid. Varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet er et arbeidsmarkedstiltak for personer som får uføretrygd. Arbeidsgivere ansetter og tilbyr arbeid som bidrar til å utvikle ressurser hos arbeidstakeren gjennom kvalifisering og tilrettelagte arbeidsoppgaver (kilde: nav.no) For slike arbeidsplasser gjelder egen tariffavtale og bestemmelser om minstelønn. Minstelønna er for tiden kr 22,50 per time.

Vurdering

Saken gir en kort og svært forenklet oversikt over de viktigste kravene til lønns- og arbeidsvilkår, som også gjelder for kommunene. Lovbestemmelsene er mange, og rammen for et saksframlegg legger begrensninger på hvor detaljert og omfattende framstillingen kan bli.

Dersom kontrollutvalget er tilfreds med orienteringen, kan utvalget ta den til orientering.